

מסורת
השנים

ארבעה ראשי שנים פרק ראשון ראש השנה יב

עין משפט
נר מצוה

ב"מ א"מ פ"א ס"ג
מסכת ברכות פ"א
ב"מ פ"א ס"ג
ב"מ פ"א ס"ג
ב"מ פ"א ס"ג
ב"מ פ"א ס"ג

(ג) והואך לשטח סדר בראשית והעלה זב כימה ביום ונמל שני
סוכים ממש ומעייטת מתמעטין בחמה ימות החמה ופסוק הגשמים
ושנה סדר בראשית ומתגברו המעייטת וטעם: יום שמול כימה
שולה ביום - שבמרחשון שולה פקרב בחמלת היום ואחריו קשה נמלא
מלה שולה בסוף היום: שינה עליהם תורה אור

אלא לרבי אליעזר מאי שני - ואפי"ג ולרבי אליעזר בתשרי נברא
העולם (ד) דנה דלענין השנים ראוי למטת ממש לענין מנין
החדשים אין מנין ממש לקרות מרחשון שני דלחדשים ניסן ראשון:
למבול כרבי אליעזר - אפי"ג דכתיבה לאו כרבי יהושע דבניסן
נברא העולם מדמנין לחקפה כרבי
יהושע מ"מ מנין שנים נח ובריאה
שולש (ה) ושנת החמה מתקשר
משום דתשרי ראש לשנים ולשמנין
וליוזנות: וליירקות ולגדלים -
ומהיותן דלא קהני לגדלים דהפסק'
לא מיירי דפרישית לעיל (דף ג' נ"ד)
דהפסקה) גבי ולעיתים: תנא

[לפי ג.]

פסוקין ק"ב
ונמס ק"ב

[ימות כ]
וה"ל

משנת פ"א
פ"א חולין ג'

[הוספת פ"א
פ"א חולין ג'
דברשות פ"ב
פ"א]

ומתוך ששיש מעשיהם שנה הקב"ה עליהם
מעשה בראשית והעלה מול כימה ביום
ונמל שני פוכבים (ה) והביא מבול לעולם
בשלמא לר' יהושע היינו דכתיב שני*אלא
לר"א מאי שני*שני לדון בשלמא לרבי
יהושע היינו דשינה אלא לר"א מאי שינה
כדרכי הכתוב דאמר רב הורא *ברוחהון
קלקלו וברוחהון נידונו ברוחאון קלקלו
בעבודה וברוחהון נידונו כתיב הכא *וישבו
המים וכתיב דהם *וחמת המלך שככה ת"ד
חבמי ישראל מנין למבול כר"א ולחקפה
כר' יהושע חבמי אומות העולם מנין אף
למבול כר' יהושע: ולירקות: תנא לירקות
ולמעשרות ולגדלים לירקות מאי נידונו
מעשר ירק היינו מעשרות תנא דרבנן
וקתני דאורייתא ולייתי דאורייתא ברישא
*אידי דחביבא ליה אקדמה ותנא דירן
תנא דרבנן וכל שכן דאורייתא ולייתי מעשר
אחד מעשר בהמה ואחד מעשר דגן
וליתי ירק תרי טווי ירק דתנן *ירק
הנאגד משיאגד ושאינו נאגד משימלא
את הבלי ת"ד *ליקט ירק ערב ראש
השנה עד שלא תבא השמש וחור וליקט
משחבא

הוא מפרישין תרושת ומעשרות עד שבאו הרובים ובעולם מאן איטון
הרובים הרגומי"א ר' זעירא רב יודה בשם שמואל חלה בחול ותרומה
חיל לכול והוא ואח"כ מפרש רבי אבהו בשם שמואל אומר לא חבו
אלא לדגן וסירוס ויהא רבי אבהו בשם שמואל אומר לא חבו
לתרומה גדולה בלבד אלא לירקות אפילו לתרומה לא חבו חבי
בן עקיבא המעשרות לירקות מדבריהם מכל בני משמע דשאר כל
יירות דלורייתא אכל אי אשאר לומר קן דלקמן בפירקין (דף סו):
אחרי מעשר חרובין דרבנן ובפרק כ"ד מברכות (גמרא דף ע"ו.) מעשר
לגך מדרבנן ובפרק אלו שוברין (פסחים דף ע"ג.) מעשר הבלין
דרבנן ואפילו חאגיס ורמשים ומזמרים דכתיבי בקרא דלחך חטה
פסורין מן המעשרות דלא מחייב מדלורייתא אלא דגן וסירוס ויהא
כדלחרינן כ"פ מעשר בהמה (גמרא דף נ"ד.) יתרוש ודגן
דלורייתא שאר מינים מדרבנן ובפרק העור והרוטב (חולין דף ק"ב וס"ג)
אחרינא לא וממעט דבש המרים ויין הפחים ובריש בילה (דף ג' וס"ג)
אפילו בדרבנן לא בסיל והא דמשמע בסוף הערל (יבמות דף ס"א.) וס"ג
אפי"ג דלעולם תרומת חאגיס דרבנן כעין דלורייתא חקן והא דתניא בפרק אלו
האנה של טבל דכסן שאכלה לוקה אחת חור שאכלה לוקה שתיים וכן
דבילה של תרומה שגפלה למי תפלה דהאכלה בניהיה כל בני לסימני
בעלמא ונפקא מינה לתרומה דלורייתא אי נמי מכה מדדות
ומיתה לקוברו בין רשעים גמורים והא דלחרינן בפרק הטרף מן הירק
ב"מ פ"א ס"ג (מ"ד.) וס"ג דדגן מידי דמגן משמע אפי' קטנית הייט
בלשון בני אדם והא דקאחרינן בירושלמי ירקות מדבריהם הייט שאין להם
סמך מן הפסוק ואפי"ג דתורה כהנים בסוף פרשת
בחוקי ובספרי בפרשת עשר העשר תניא זרע הארץ לרבות שום ושחלים
וגרנר והדר תני מנין לרבות ירקות למעשרות ח"ל וכל
מעשר משום דלא משמע שפיר מקרא לא תשיב ליה אכמתהא גמורה אי
נמי ברייתא דר"א בן עקיבא פליגי:

רבינו הגאון

ואקשין טוב בשלמא
לר"א דאמר פ"א ח' ג'
העולם ליתת מול כימה
שוקק ביום ויעלה
בלילה ושינה הקב"ה
העלות ביום בסוד
היינו דאיקא שיני'
אלא לר' יהושע כמני
שינה ופרקין שרידי
עליהן נשמים וחחין
מן השמים שלא כדרך
כל הנשמים מ"ל שני'
וישנו הים פ"א נ"ו
פריהתין ח"ר ובסי
ישראל מנין למבול
הוא חשבון חלכנה
פריהתין ח"ר ובסי
דאמר בתשרי נברא
העולם ולחקפה והיא
חשבון השמש כרבי
יהושע ובסי ח"ר
מנין אף ללכנה מנין
כר' יהושע ולירקות
פ"א ח' ג' נ"ג
דאמר מדרבנן ופ"א
ר"א של תשרי וס"ג
ספרי דגן (מעשר)
(וכברייא) ח"א ג'
לירקות ולמעשרות
ולגדלים ומקטנה ולא
קתני ירק אלא קתני
ולירקות משום דאיה
חרי נמי ירק בתורת
מעשר ירק כ"ד ח"א ג'
במעשרות פרק א'
ירק הנאגד משיאגד
פ"א ח' ג' וס"ג
אחרות משיאגד נמסרה
מלכונה ודגן נתחייב
במעשר תשין נאגד
משימלא את הבלי י'
וחיידי דתנא ירקות
תנא מעשרות ח"ר
ליקט ירק כ"ד ח"א ג'
עד שלא תבא השמש
וחור וליקט כ"ד ר'

כל מה שפקד

גליון השנים

נברא אלא לר"א מאי
פ"א ח' ג' וס"ג
כ"ב בשם הרמב"ם יומן
שם דלמי כומן שיש
מתחילת היום תשרי
הוא לשון כי תשבי
נברא העולם ומשימלא
ישראל מתחילת היום הוא
ראש לתרומה פ"א ח' ג'
מאי פירקין ס"א ח"א ג'
לר"א מאי א"ל ס"א ח"א ג'
היט תשרי ראשון לתרומה
ואפ"ל קרו למרחשון
שני לתרומה:

שחרת המים ניסן הוא שהיה משפט חור המבול שנים עשר חודש:

ולירקות - מעשר ירק לענין חודש וישן שאין תורמין מירק האלקט ערב

ר"ה על האלקט אחר ר"ה: ולגדלים - לקמן (פ"ג) מפרש: תנא דרבנן

השמיעך שיש ר"ה קטוע לענין חודש וישן במעשר ירק דרבנן

והדר תנא מעשר דגן שאף לו יום קטוע לחודש וישן שלו: ומתא

דין - דתנא לירקות ולא תנא למעשרות: תנא דרבנן - ואשמעינן

דיום קטוע לו כ"ש דלורייתא: ירק הנאגד - שדרט בחגודות:

משיאגד - הוא גורט למעשר ואסור לאכול ממנו ערפי עד שיפטר:

ליקט ירק - אשמעינן דירק כחר לקיטה חיל לענין מעשר ואף

על פי שגדל בשנה אחת אס נלקט בשני שנים הוא חודש וישן

שאין תורמין מן החדש על היסן דכתיב (דברים י"ד) שנה שנה:

דלורייתא שאר מינים מדרבנן ובפרק העור והרוטב (חולין דף ק"ב וס"ג)

אחרינא לא וממעט דבש המרים ויין הפחים ובריש בילה (דף ג' וס"ג)